

Edistysmielisten ihmisten
edistysmielinen sanomalehti

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Poliittisen ja taloudellisen
kansanvallan puolesta

Torstaina, marrask. 4 -- Thurs., November 4

ORGAN OF THE FINNISH AMERICAN LEAGUE FOR DEMOCRACY

72. vuosikerta - Volume LXXII - No. 43 - 1976

MAAILMAN ERI
KULMILTA

Ehrlichman
vankileirille

WASHINGTON - John D. Ehrlichman, 51-v. ikäinen, joka oli Nixonin Valkoisen talon numero kaksi apulainen sihtimiehenä, vapautettiin lokak. 29 p. pyyhi aikaa heti palvelulla vankilatuomaraan osastaan Watergaten skandaalilla. Hänen määrättiin ilmoittautumaan vankileirille Arizonaan valtiosta marraskuun 1 p.

Ehrlichman, joka nyt asuu Santa Feessä, New Meksikossa, ei ollut oikeudessa kun lakimiehenä alisti tuomarille hänen pyynnönään suloittaa tuomionsa heti, eikä odottaa korkeimman oikeuden päätöstä vetoomuksesta.

Entinen Nixonin läheinen neuvonantajia tuomittiin 20 kuukaudesta viiteen vuoteen osastaan niin sanottuun "plumbers juttuun" ja myöskin 30 kuukauteen 8 vuoteen osastaan Watergate skandaalilla. Vankilatuomiot kulkevat samanlaisuutella. Päiveltään kaksi ja puoli vuotta hän voi päästä vapaaksi.

Tshekki-kaapparia
ei luovutettu

Länsivaltat eivät viranomais-estivät suoritetun luovutukseen tshekkoslovakialaista 26-vuotiaasta Rudolf Becvaria, joka kaappasi tshekkoslovakialaisen matkustajakoneen ja pakotti sen laskeutumaan Munchenin Länsi-Saksaan.

Kaapatusta koneesta oli 105 matkustajaa ja kuuden hengen miehistö. Kaapatu kone matkustajien palaai seuraavana päivänä Prahaan.

Päättös kaappaajan luovuttamisesta takaisin Tšhekkoslovakiaan tehdään vasta oikeuskäsitellyn jälkeen.

Myrkykäs
legionaalisten
kuoleman takana?

VIRON MAANJÄRISTYS TÄRISYTTI SUOMEA

HELSINKI - Harvinaisena ja poikkeuksellisen voimakkaana pitivät asiantuntijat maanantaina 25. lokakuuta aamupäivällä laajalla alueella Etelä-Suomessa havaittua maan tärähtelyä. Vastavaa järnistystä Suomessa ei ole rekisteröity vuosikymmeniin.

Järnistyskeskus paikallistettiin Viron rannikolle, runsaan sadan kilometrin päähän Tallinnasta. Tärähtelyksen voimakas Suomessa laskettiin 4,6 astetta Richterin asteikon mukaan.

Ruotsissa arveltiin järnistyksen syyksi vedenalaista ydinräjäytystä. Suomalaiset seismologit uskoivat pääasiassa "tavalliseen" maanjärnistykseen. Myöhemmin myös Ruotsin puolustusministeriön tutkimuslaitoksen johtava tutkimusinsinööri Hans Israelsson vahvisti, että kysymyksessä oli todella maanjärnistys.

"Harvinaista", todettiin seismologeilla laatuksella. "Yleensä tärisee Kuusamon korkeudella, oikeastaan tämä on vasta toinen merittävä Etelä-Suomessa. Myös järähtelyn vaikutusalue on oudon laaja: pohjoisin havaintopaikka on Tampereella, itäisin Lappeenrannassa ja läntisin Porissa." Vain muutamia sekunteja kestänyt tärinä ei aiheuttanut suurempia vahinkoja; ikkunat helisivät, kahvi läikkyi, peili putosi, kamelia kaatui, pikkusäkkäytys paransi krapulan, eri puolilta maata kerrottiin. Vuonna 1973 Novaja Zemljan räjäytysten vuoksi huojuneet tornitalot Kouvolassa huojahelivat nykyin, mutta vahinkoja ei syntynyt.

"Suomi on maanjärnistyksen suhteen turvallisempaa aluetta", sanovat seismologit. "Järnistyksiä kirjataan täällä vain 4-5 vuodessa ja vahingot ovat aina olleet mitättömiä. Vanhimpia aikakirjoihin merkittyjä suomalaisia järnistyksiä on vuonna 1626 tapahtunut tärähdys, joka särki Paltamon kirkon. Mutta tässäkin järnistyksessä ei tapahtunut henkilövahinkoja. -H. S.

Aamiaishiutaleiden valmistajat
-- mestareita voitontavoittelussa?

Vaikka ei oikeudenkäynti väärtänyt, oikeudellisesti on oltava niin raikasta kuin aamia-

15 vuoteen voimakkaan maanjärnistys tunnut maanantaina aamupäivällä Etelä-Suomessa. Maanjärnistyksen keskus oli Viron rannikolla.

"Tuntul koko kropassa"

Oli se outo tunne. Ensinnä kätuli kummaa huminaa, sitten rupeasi talo täriseämään ja uunin hormeissa kropsimaan. Luulin ensin, että on voimakas nokivalkea. Näin kuvaillee tutkimuksissaan eläkeläinen Heimo Kilpinen Karjalohjalta maanjärnistyksiä.

Järnistys sateui aamulla klo 10,36. Viron luterilaisrannikolla. Järnistys ei tietävästi aiheuttanut mitään vakavia seurauksia. Järnistyksen voimakkuudeksi arvioitiin Norjassa viisi Richterin asteikon mukaan.

- Täällä Etelä-Suomessa emme pystyneet mittaamaan, oltimme illan läheillä räjähdyskeskuksena, - sanoo dosentti Ilkka Noponen Helsingin yliopiston seismologian laitoselta.

Heimo Kilpinen oli kahvilla, kun humina alkoi. - Ensinnä alkoi kuulua humina ja seilainen kumma tärinä alkoi. Se tuntui koko kropassa. Meillä on jääkaappi-pakastin yhdistelmä keittiössä ja se alkoi heilua. Kaikki kesti vain muutaman sekunnin, Kilpinen kertoo.

Rouva Riva Noponen on asunut kaksi vuotta Japanissa ja totuttuun siellä järnistyksiin. - Puhuin juuri ystäväntäni kanssa puhelimesta, kun tämä alkoi. Ihmettelin ja sanoinkin hänelle, että tänäkin maanjärnistys, hän kertoo.

VAALITULOKSET

Presidentiksi
84 prosenttia vaalipiiristä

Carter
34,702,720 ääntä - 51%
23 valtiosta, 272 valitajaa

Ford
32,637,575 - 48%
22 valtiosta, 157 valitajaa

Uusi Arabian öljy- sulkua aiheuttasi vakavan kriisin

NEW YORK - Kolme vuotta sitten Arabian maat julksivat öljyvalvun ja tuotannon vähentämisen. Sitä seurasi viisikeräinen hinnan korotus ja se pani Yhdysvallat yhteen sen vakavimmista talouskriiseistä historiassa.

Silti tänä päivänä, suurin osa asiantuntijoista on samaa mieltä, että Amerikka on pahimmassa asemassa energian suhteen kuin se oli v. 1973, jolloin Arabian maat ensimmäisen kerran paljastivat öljy-aseensa.

Asiantuntijat sanovat, että jos samantapainen öljyvalvun ja tuotannon vähentäminen tapahtuisi nyt, Amerikka tulisi kärsimään pahemmin kuin lokak. 18 p. 1973 ja maalisk. 18 p. 1974 väliellä aikana kolme vuotta sitten.

Silloin pääkütusana oli jonotaminen bensinlinjassa. Vähemmän näkyvä, mutta hyvin vakava oli öljynpuute ja siitä seurannut hinnan korotus. Ulkoministeri Henry Kissingerin mukaan se makoi Yhdysvalloille 500,000 työpaikkaa ja enemmän kuin \$10 biljoonaa kansalliseissa tuotannoissa ja inflaation yltämisessä.

Vaikka suurin osa asiantuntijoista on sitä mieltä, että Yhdysvallat nykyinen energiattilan ei ole tyydyttävä ja he katsovat tulevaisuutta huolestuneesti, jotkut asiantuntijat väittävät, että vakava yritys on alkanut puuttamalla energia-ongelmiaan.

Katotaan, että toinen öljyvalvun tällä hetkellä ei näytä olevan todennäköinen. Tosiaan, suurin osa talous- ja diplo-

Carter - Mondale voittajat Demokraateilla suuri vaalivoitto

Valkoisesta talosta kongressiin

Walter Mondale, uusi varapresidentti ja Jimmy Carter, uusi presidentti

Demokraattipuolueen ehdokas Jimmy Carter voitti presidentti Fordin viime tiistaina vaaleissa ja tulee Yhdysvaltain 39. presidentiksi, kun hänet tammikuun 20 p. virallisesti viittäni maamme pääjohtajaksi, päättäen kahdeksan vuotta jona aikana republikaanit ovat isännöineet Valkoisessa talossa.

Vasta keskiviikkoamuna kello 2:57 äänestyksen tulokset antoivat varmuuden voittajasta. United Press International uutispalvelu oli ensimmäinen, joka sanoi että demokraattien ehdokkaat Jimmy Carter ja Walter Mondale oli valittu maamme presidentiksi ja varapresidentiksi.

United Press International perusti tietonsa tuloksiin, kun kävi selväksi, että Mississippin ei antanut äänensä Carterille, antaen hänelle 172 vaalijärjestelmien äänistä ja Fordille ainostaan 157 vaalijärjestelmän äänistä ja 85 prosenttia vaalitulosten äänistä oli laskettu. Äänistä Carter oli saanut 51 prosenttia ja Ford 48 prosenttia.

Tunnin sisällä NBC-televisio, ABC-televisio, Mutual-televisio, CBS-televisio ja Associated Press kaikki tiedoittivat, että Carter-Mondale olivat voittaneet.

Presidentti Ford ei tunustanut väärinensä ennen kuin hän kello 3 aamulla meni nukkumaan, fyysisesti ja tunteellisesti kuitenkin pitkästä ja kovasta taistelusta tulla valituksi presidentiksi. Ennen kuin hän meni nukkumaan, hän määräsi New Yorkin valtion äänit lukituksi sillä jotkut väittävät että oli tehty vääryksiä.

Valkoisen talon puolesta tiedoitetiin, että mitään lausuntoa annetta vaalien tuloksista vasta kuin vähemmän keskiviikkoamuna.